

Slutrapport - Deltagande i studieresa till Nederländerna och Belgien för att studera bevarande och forskning inom textilkonserveringsområdet, 20-25 oktober 2019.

Lotti Benjaminson (textilkonservator, SVK)

Tack vare stipendium från Märta, Gunnar och Arvid Bothéns stiftelse, har vi haft möjlighet att delta i resan som arrangerades av Svenska Föreningen för Textilkonservering, SFT.

Syftet med resan har varit att främja textilkonservatorernas kontakter på institutionerna i Nederländerna och i Belgien och bidra till kompetensutveckling. Resan har även haft som mål att stärka de kollegiala banden inom SFT, vilket förhoppningsvis ska ge ett långsiktigt resultat arbetsklimatmässigt.

Resan arrangerades som en bussresa med inhyrt bussbolag från Sverige, med start i Göteborg för ytterligare påstigning i Malmö. Sammanlagt reste 27 kollegor med på resan, varav tre konservatorer arbetar inom andra materialgrupper och två deltagare är textilintendenter som nu söker medlemskap i SFT. I gruppen ingick en finsk och en norsk textilkonservator.

Bussen tog oss ner genom Tyskland där första övernattningen gjordes i Bremen. Under resans gång genom Danmark och Tyskland gjorde alla deltagare personliga presentationer. Tre av deltagarna gjorde lite längre redogörelser, vilka förberetts. Dessa resulterade i aktiviteter på bussen. Bland annat presenterade en av deltagarna delar ur sin privata provsamling av spetsar, ett mycket uppskattat och lärorikt inslag inför det planerade besöket på spetsmuseet i Bryssel senare i veckan.

Första besöket gjordes på måndagen i Amsterdam på Rijksmuseum, där vi även besökte konservatorsutbildningen, ateljéer och forskningslaboratorium. Vi fick specialvisningar indelade i mindre grupper i museum, magasin och ateljéer. Museet har imponerande lokaler med cirka 80 anställda, varav 60-65 är konservatorer inom materialgrupperna textil, keramik, måleri, metall, möbler och papper. Laboratoriet är inrett med det senaste inom mät- och analysutrustning, en värdefull kontakt då de även tar uppdrag utanför Nederländerna.

Övernattning gjordes i centrala Amsterdam och besöket fortsatte även på tisdagen. Under måndagskvällen besöktes en textilaffär som säljer importerade handvävda tyger framförallt från Asien. Innehavaren höll öppet extra länge för gruppen under kvällen.

Under andra halvan av tisdagen besöktes Textilmuseum i Tilburg som har både tillfälliga och fasta utställningar samt laboratorium och workshops - verksamhet som inrättats för designers och konstnärers utveckling. Det går också att ordna specialkurser för speciella grupper och ändamål. Museet har även tillverkning av textilier samt försäljning - både traditionella och mer moderna experimentella textila produkter. För tillfället visade museet en omfattande utställning om Bauhaus, en legendarisk konst- och hantverksskola som huserade i Tyskland mellan åren 1919 och 1933, och som haft stor inverkan på formgivning under hela 1900-talet. Då skolan firar hundra år i år visas utställningar och projekt hela året, jorden runt.

Tilburg är en stad med starka textila traditioner som har stora likheter med Borås. Tredje natten tillbringades på hotell inne i Tilburgs centrum.

På onsdagen styrde vi kosan vidare mot Belgien. Första besöket för dagen gjordes på dräktmuseet MoMu Fashion Museum Antwerps nya magasin som drivs av logistikföretaget Katoen Natie Art. Lokalerna är mycket stora och består av moderna lagringshallar i ett av Antwerpens industriområden. De är byggda enligt "dansk modell", det vill säga de har mycket välisolerade väggar men mindre

isolerade golv, vilket skapar ett trögt och stabilt klimat. Dessutom är vissa delar klimatiserade och utrustade med låg syrenivå (40 %) som förhindrar brandrisk i lokalen. Logistikföretaget har specialiserat sig på all sorts konst och hyr ut till både museer, företag, och privata kunder. Tyvärr kunde vi inte besöka MoMu då museet är under ombyggnad och öppnar först 2021, men kollegor från museet visade oss runt i magasinerna och berättade om museets historia och framtida planer.

På onsdagskvällen arrangerades en specialvisning hos restaureringsföretaget De Wit i medeltidsstaden Mechelen. SFT bjöd på denna visning. Vi gjorde först ett oplanerat besök i stadens katedral från 1300-talet som är med på UNESCO:s världsarvslista. De Wit har funnits i 130 år och har drivits av flera generationer inom samma familj. Från början nytillverkades tapeter, men under 1980-talet övergick man till dagens verksamhet som utgörs av enbart tvätt och konservering av tapeter. Sedan 1970-talet huserar De Wit i fantastiska lokaler i en 1400-tals byggnad, med tidigare kopplingar till stiftet och katedralen. Visningen hos De Wit genomfördes i två grupper. Tyvärr gav besöket inte några närmare inblickar i hur arbetet genomförs i ateljén utan visade sig bestå av rundvandring i lokaler och allmänt berättande om De Wit:s tidigare tapettillverkning. Av De Wit:s konservering och rengöring fick vi inte se något.

Sista besöket gjordes på torsdagen inne i centrala Brüssel på spetsmuseet "Musée Mode & Dentelle", ett litet museum med massor av spets och mode. Museet som är från 1970-talet var ursprungligen ett kostym- och spetsmuseum som framför allt visade Bryssel-spets, men har sedan ett par år tillbaka övergått till att bli ett Mode- och spetsmuseum. Museet tog mycket generöst emot oss och gav en guidad tur genom den tillfälliga utställningen "Beautiful Lace" av Carine Gilson, en mode- och spetsdesigner. Vi fick även visning i den traditionella fasta avdelningen med utförliga beskrivningar av spetsens teknik och historia. Personalen var mycket delaktig och flera kontakter knöts under besöket.

Resan tillbaka startade så fort vi återvänt till bussen efter besöket på spetsmuseet. Vår busschaufför Carin körde så fort hon kunde till Bremen där vi sov sista natten.

På fredagen genomfördes SFT:s höstmöte på bussen som den sista aktiviteten.

Lotti Benjaminson